Arbobeleid

Inhoudsopgave

- Knelpunten
- De brancheafspraken
- Checklist
- Toelichting op de maatregelen

Goedgekeurd door Sociale Partners

In de praktijk worden problemen rond veilig en gezond werken vaak even ter plekke opgelost. In een arbobeleid staat de vraag hoe dergelijke problemen kunnen worden voorkomen centraal. Een beleidsmatige en structurele aanpak leidt uiteindelijk tot betere arbeidsomstandigheden, minder verzuim en minder ongevallen. Door het beleid in overleg met het personeel vast te stellen is de kans op acceptatie én uitvoering ervan groter.

Knelpunten

- Bij kleine ondernemingen ontbreekt een goed arbeidsomstandigheden- en verzuimbeleid, onder meer omdat men geen ervaring heeft met het opzetten van arbobeleid.
- Leidinggevenden hebben weinig arbokennis.
- Men is onbekendheid met het bestaan van voorzieningen (zoals de branche risico-inventarisatie en -evaluatie, faciliteiten van de deskundige diensten) die hierbij kunnen helpen.
- Door gebrek aan aandacht voor preventie worden bij nieuwe investeringen (bijvoorbeeld bij de aanschaf machines) de arbo-aspecten onvoldoende meegewogen.
- Een (goed) arbobeleid voor vrijwilligers, jongeren en bijzondere groepen ontbreekt.

De brancheafspraken

- Zorg voor een goed arbeidsomstandigheden- en verzuimbeleid als onderdeel van het bedrijfsbeleid. Neem hierin onder andere de volgende onderwerpen op:
- een actuele risico-inventarisatie en -evaluatie
- een plan van aanpak, waarvan de voortgang jaarlijks wordt geëvalueerd
- aanvullende bedrijfsregels, zoals een verzuimreglement, veiligheidsvoorschriften, beleid over persoonlijke beschermingsmiddelen en bedrijfshulpverlening
- Betrek medewerkers en de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging bij de ontwikkeling en uitvoering van het arbobeleid.
- Integreer het arbobeleid in het bedrijfsbeleid.
- Besteed structureel aandacht aan arbo-aspecten bij het aankoopbeleid.

- ✓ Wees duidelijkheid over de taken en verantwoordelijkheden van de leiding en de medewerkers op het terrein van arbeidsomstandigheden en verzuim.
- ✓ Stel duidelijke regels voor vrijwilligers, jongeren en bijzondere groepen in natuur- en landschapsbeheer.

Checklist

- ☐ Denk mee over gezond en veilig werken en geef suggesties voor mogelijke verbeteringen.
- ☐ Zorg dat u elke dag de benodigde persoonlijke beschermingsmiddelen en hulpmiddelen bij zich heeft.
- ☐ Werk altijd mee aan voorlichting en instructie.
- ☐ Houdt u aan gemaakte afspraken en instructies.
- ☐ Zorg dat u goed weet wat u moet doen in geval van nood.
- ☐ Meld calamiteiten en storingen direct aan uw leidinggevende.
- ☐ Maak gebruik van de mogelijkheid om uw gezondheid periodiek en preventief te laten onderzoeken door de bedrijfsarts via het Preventief Medisch Onderzoek (PMO). Vraag dit via uw werkgever aan.

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Voer jaarlijks een check uit om na te gaan of de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) actueel en up to date is of opnieuw geëvalueerd moet worden om een goed beeld te krijgen van de arbeidsomstandigheden in het bedrijf. Er kan gebruik gemaakt worden van de branchevragenlijsten die beschikbaar zijn bij Stigas.
- Stel op basis van de RI&E een plan van aanpak op. Maak voor het opstellen gebruik van de arbocatalogus voor oplossingen van de aandachtspunten. Evalueer jaarlijks de RI&E en het plan van aanpak. Bij wijzigingen in de bedrijfsvoering: pas de RI&E aan.
- Betrek (de vertegenwoordigers van) werknemers (ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging) bij de RI&E, het opstellen van het plan van aanpak en de bedrijfsregels ten aanzien van gezond en veilig werken. Stel bijvoorbeeld samen met hen (onderdelen van de) RI&E op; nodig hen actief uit om oplossingen aan te dragen; betrek hen bij de aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen; geef goede voorlichting en instructie en herhaal deze regelmatig; pak melding van klachten snel op. Zo wordt werken aan gezond en veilig werken een zaak van het hele personeel.
- Zorg voor een goede verzuimprocedure: de wijze van ziekmelden, de contacten hierna, de zorg voor verzuimbegeleiding en ondersteuning door een bedrijfsarts of arbodienst tijdens arbeidsongeschiktheid. Neem een snelle re-integratie als speerpunt op. Zet het onderwerp arbeidsomstandigheden en verzuim ieder kwartaal op de agenda.
- Verhoog de veiligheid, betrouwbaarheid en het gebruiksgemak van arbeidsmiddelen door eisen te stellen bij aankoop (bijvoorbeeld met betrekking tot geluid, trillingen, fysieke belasting, comfort en veiligheid) en te zorgen voor periodiek preventief onderhoud. De onderhoudsfrequentie hangt af van de gebruiksintensiteit en de gebruiksomstandigheden van

het arbeidsmiddel. Zorg voor structurele aandacht voor arbo-aspecten bij het aankoopbeleid.
- Wijs een of meer inhoudsdeskundigen/preventiemedewerkers aan die zich verdiepen in en bezighouden met de arbeidsomstandigheden. Zij zijn de schakel tussen de werknemers en de leidinggevende.
- Bij minder dan 25 werknemers mag de werkgever deze taak zelf uitvoeren. In de bos- en natuursector is het nodig dat de inhoudsdeskundige onder andere kennis heeft van veiligheid, lichamelijke belasting, schadelijk geluid, trillingen, schadelijke, stoffen, biologische stoffen, gevaren van gereedschappen en machines, werken langs de weg en op hoogte, werken met grote grazers, gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en alle voorkomende risico vermeld in de RI&E.
- Stel de medewerkers in de gelegenheid om zich periodiek preventief te laten keuren in het kader van het periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek-PAGO.
- Zorg voor voldoende opgeleide bedrijfshulpverleners op de werkplek(ken).
- Zorg dat afspraken effectief worden doordat leidinggevende het goede voorbeeld geven. Geef de leiding voldoende kennis én tijd om te werken aan gezonder en veiliger werken, en toezicht te houden op interne regels en afspraken.

Opleiding en instructie

- Zorg ervoor dat werkoverleg en toolboxmeetings regelmatig worden gehouden.

Wat u verder nog moet weten

Checklist voor de leidinggevende

- Houd toezicht op de interne afspraken die er zijn over veilig en gezond werken.
- Geef het goede voorbeeld en houdt u zelf aan de regels die er zijn.
- Los problemen die er zijn met planning, onderhoud, materieel en dergelijke zo snel mogelijk op.
- Moedig medewerkers aan om met verbetersuggesties te komen om het werk veiliger en gezonder te maken. Stel de maatregelen op schrift en zorg dat alle medewerkers op de hoogte zijn. Bespreek de maatregelen regelmatig in het werkoverleg.

Meer informatie

- Arbo infobladen (VBNE)
- Veiligheidsinstructiebladen (VBNE)
- Gezond veilig en duurzaam werken (VBNE)
- Bijlage 1 Stappenplan arbobeleid
- Factsheet Bos en Natuur 2019